

| Dokumentnamn      |               | Dokumenttyp | Datum      |
|-------------------|---------------|-------------|------------|
|                   |               |             | 2010-09-08 |
| Diariet/Projektnr | Upprättad av  | Godkänd av  | Version    |
| 340-2010-3035     | Sten Axelsson |             |            |

## **Det bortglömda företagandet – hur många företagare finns det i Sverige?**

**Kortfattad sammanfattning**

I denna rapport undersöks hur många personer i Sverige som i någon form är företagare. Resultaten visar att 18,5 procent av de sysselsatta eller drygt 778 000 personer driver företag.

Mellan åren 2004 och 2008 har allt fler valt att driva företag. Ungefär 40 000 personer har tillkommit. En grupp som ökat särskilt mycket är de som både deklarerar för näringsverksamhet och anställning. Denna grupp har växt med cirka 27 000 personer.

Drygt hälften av ökningen består av kvinnor. Framförallt kvinnor som deklarerar både för näringsverksamhet och anställning har blivit fler. Men även antalet egna företagare har vuxit. Andelen kvinnor som i någon form driver företag har ökat med 8,3 procent under perioden 2004 till 2008.

I jämförelse med tidigare undersökningar visar resultaten att Sverige idag har en hög andel personer som på olika sätt driver företag. Det tyder på att den entreprenöriella nivån som Sverige tidigare fått i internationellt jämförande undersökningar framstår som alltför låg.

# Innehåll

|                                                                                                                                                                                            |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. Inledning</b>                                                                                                                                                                        | <b>4</b>  |
| <b>2. Hur många är de egna företagarna?</b>                                                                                                                                                | <b>5</b>  |
| <b>3. Kombinatorer – företagare och anställd på samma gång</b>                                                                                                                             | <b>5</b>  |
| <b>4. Fåmansaktiebolagsdelägare och operativa företagsledare</b>                                                                                                                           | <b>8</b>  |
| <b>5. Det totala företagandet i Sverige</b>                                                                                                                                                | <b>9</b>  |
| <b>6. Det dolda entreprenörskapet i Sveriges kommuner</b>                                                                                                                                  | <b>10</b> |
| <b>7. Internationell utblick</b>                                                                                                                                                           | <b>11</b> |
| <b>8. Avslutande diskussion</b>                                                                                                                                                            | <b>12</b> |
| <b>9. Bilaga: Ranking av entreprenörskapsnivån i Sveriges län och kommuner år 2008 samt utveckling av totalt entreprenörskap och sysselsättning för åldrarna 20-64 år mellan 2004-2008</b> | <b>13</b> |

## 1. Inledning

En återkommande fråga gäller hur hög den entreprenöriella aktiviteten är i Sverige. För att besvara denna fråga används i huvudsak två källor. Den första beskriver hur många personer som lever av att vara företagare. Detta ger emellertid en begränsad bild av entreprenörskapet i samhället. Framförallt beror det på att det finns förstadier till företagande som också utgör en del av den samlade entreprenöriella aktiviteten i samhället. Det gäller exempelvis förberedelser tiden innan företaget startas. Mot denna bakgrund har undersökningar utformats som även mäter dessa aspekter. Det finns en komplikation med denna typ av studier. Eftersom de mäter ett potentiellt entreprenörskap finns ingen kontroll av om detta också resulterar i ett reellt företagande som ger effekt på ekonomi och sysselsättning.

Syftet med föreliggande studie är också att beräkna den totala entreprenöriella nivån i Sverige. Men detta görs genomgående med hjälp av registerstudier. Grundtanken är att om företagandet fortskridit så långt att det gett avtryck i ett register innebär det en högre grad av substans eftersom det också resulterat i ett reellt beteende. Genom detta förfaringssätt bestäms nivån på entreprenörskapet i Sverige av om det avsätter avtryck i något register, t.ex. i samband med deklaration av näringsverksamhet. Olika förstadier till företagandet eller en allmän villighet att starta företag i framtiden ingår således inte som en del av den totala entreprenöriella nivån. Det är framförallt på denna punkt som föreliggande undersökning skiljer sig från andra studier av det totala entreprenörskapet i Sverige.

I denna studie används en trappstegsmodell där startpunkten är "egna företagare", d.v.s. de som enbart deklarerar för näringsverksamhet. Det kompletteras med personer som både deklarerar för näringsverksamhet och inkomst av anställning, s.k. "kombinatörer". Därefter räknas även "fåmansaktiebolagsdelägare" in, vilket är personer som deklarerar som fåmansaktiebolagsdelägare. Slutligen adderas "operativa företagsledare" som är personer som av SCB utpekats som företagsledare.<sup>1</sup> När dessa grupper summerats framträder ett samlat mått på den totala entreprenöriella aktiviteten i Sverige såsom den framträder via olika register.

En gemensam nämnare för de summerade grupperna i trappstegsmodellen är att de på olika sätt driver och leder företag. Det handlar om personer som i varierande grad har vana och erfarenhet av företagande. Det främsta syftet med denna undersökning är att beräkna storleken på denna grupp och hur den har utvecklats över tiden.

Den totala entreprenöriella nivån studeras också för Sveriges län och kommuner för åren 2004 och 2008. En jämförelse görs också med arbetsmarknadens utveckling. På detta sätt undersöks hur entreprenörskap och sysselsättning samspelar i Sveriges kommuner mellan 2004 och 2008.

Även skillnader i den entreprenöriella nivån mellan länder har under senare år fått ökad uppmärksamhet. Mot denna bakgrund görs en utblick för att sätta in resultaten i ett internationellt sammanhang. Frågan gäller hur denna studie står

---

<sup>1</sup> För en utförlig beskrivning av definitioner och metoder, se PM från Statistiska Centralbyrån, NA/FRS, 2008-04-01, Andersson, Jan & Andersson, Fredrik

sig i jämförelse med tidigare internationella uppskattningar av den entreprenöriella nivån i Sverige.

Som avslutning ställs frågan om det genom registerstudier går att fånga in fler kategorier av bortglömda företagare. Genom olika antaganden ringas ytterligare grupper in. Resultatet av dessa beräkningar visar på en ytterligare höjning av den totala entreprenöriella nivån i Sverige.

## 2. Hur många är de egna företagarna?

År 2004 fanns det 225 748 "egna företagare" i åldrarna 20-64 år i Sverige. Fram till 2008 hade de ökat till 231 265, vilket innebär en ökning med drygt 5 500 "egna företagare" eller 2,4 procent. Den största förändringen stod kvinnorna för med en ökning med över 5 400 "egna företagare" vilket ger en relativ tillväxt på 7,3 procent. För män har andelen "egna företagare" stigit med drygt 100 "egna företagare" eller med 0,07 procent mellan 2004 och 2008.

Om antalet "egna företagare" ställs i relation till antalet sysselsatta uppgår de till drygt fem procent, se tabell 1. Under perioden 2004-2008 har andelen minskat något, vilket beror på att antalet sysselsatta stigit snabbare än antalet företagare. Särskilt gäller det för kvinnor i näringslivet där sysselsättningen ökat med 9,9 procent medan den i offentlig verksamhet minskat med -1,0 procent. För män har sysselsättningen i näringslivet ökat med 6,6 procent och minskat i offentlig verksamhet med -4,6 procent under perioden 2004-2008.

**Tabell 1. Egna företagare som andel (%) av sysselsatta 2004 och 2008 i åldrarna 20-64 år**

| Kön     | År 2004 | År 2008 | Förändring<br>2004-2008 |
|---------|---------|---------|-------------------------|
| Män     | 7,2     | 6,9     | - 0,3                   |
| Kvinnor | 3,9     | 4,0     | 0,1                     |
| Totalt  | 5,6     | 5,5     | -0,1                    |

Källa: RAMS (Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik)

Med startpunkt i andelen "egna företagare" kommer den fortsatta analysen att utvidga företagandet med fler kategorier. Frågan gäller hur mycket de cirka fem procent "egna företagare" kommer att öka.

## 3. Kombinatorer – företagare och anställd på samma gång

Med "egna företagare" avses personer som uteslutande deklarerar för näringsverksamhet. Det finns också en stor grupp personer som både deklarerar för näringsverksamhet och som samtidigt är anställda. Ibland kallas de också deltidsföretagare. I detta sammanhang benämns de "kombinatorer" eftersom de kombinerar anställning med näringsverksamhet.

Det finns flera skäl att vara "kombinator". Men två huvudsakliga orsaker kan urskiljas. Det första är att företagandet inte ger tillräckligt med intäkter och för att nå högre samlad inkomst behövs en kompletterande anställning. I ett sådant fall blir företagandet huvudsak och anställningen mer en bisak för att klara försörjningen eftersom man kan ej leva på det egna företaget.

För andra kombinatorer kan anställningen vara det centrala medan företagandet är en bisyssla för extra inkomster. Det kan också handla om hobbyföretagande eller liknande bakomliggande skäl till att driva företag. Om intresset för företagandet som huvudverksamhet ökar samtidigt som intäkterna stiger är det möjligt att ”kombinatören” alltmer övergår till att bli företagare. Kombinatörsrollen kan därför vara ett sätt att smygstarta sitt företagande och på detta sätt först pröva på i mindre skala. Ett annat skäl är att kombinatörsrollen ger möjlighet att kanalisera inkomster. Det kan exempelvis av skatteskal vara ett sätt att fördela inkomster som skiftar mellan olika år.

Vad som förenar ”kombinatorer” är att de har vana och kunskap att driva och leda företag. Eftersom de i olika grad är involverade i ledning och skötsel av företag varierar vanan och därmed kompetensen att vara företagare. Men det finns en kärna av gemensam erfarenhet av affärsverksamhet och vad det innebär att deklarerat för näringsverksamhet. Kännedom om regler är en annan typ av förhållningssätt som ingår, men även kunskap om företagsadministration och bokföring bör räknas hit.

Av samtliga anställda år 2008 var 346 035 ”kombinatorer”. Att vara anställd och samtidigt driva ett företag är en vanlig form av företagande som också har ökat. Ungefär var åttonde eller nionde anställd är företagare genom att också deklarerat för näringsverksamhet.

Var man är anställd spelar också en roll. Vanligast är ”kombinatorer” bland män anställda i näringslivet. År 2008 var 47 procent av männen anställda i det privata näringslivet ”kombinatorer”. För män anställda i offentlig sektor var motsvarande andel 12,2 procent.

För kvinnor är skillnaden mindre beroende av i vilken sektor man är anställd. År 2008 fanns i offentlig verksamhet 20,3 procent och i näringslivet 20,6 procent av ”kombinatorerna”. Att det förhåller sig på detta sätt beror till del på att 45,8 procent av kvinnorna är anställda inom offentlig verksamhet medan motsvarande andel är 14,5 procent för männen.

Under perioden 2004-2008 uppvisar kategorin ”kombinatorer” en betydande ökning. Sammanlagt steg gruppen med personer närmare 27 000 personer, vilket innebär en ökning med 8,4 procent. För män anställda i offentlig verksamhet minskar andelen ”kombinatorer” medan det för män i det privata näringslivet ökar, se tabell 2.

Den i absoluta tal största ökningen av ”kombinatorer” har skett bland kvinnor anställda i näringslivet under perioden 2004-2008. Till del förklaras det av att sysselsättningen minskat för kvinnor i offentlig verksamhet medan den ökat i det privata näringslivet. Numera finns flest kvinnor bland ”kombinatorer” anställda i näringslivet .

Det finns även anledning och studera sambandet mellan anställning och företagande för olika branscher. Det visar att ”kombinatorer” för män är vanligast inom ”tillverkning och utvinning”, ”handel och kommunikation” samt inom ”finansiell verksamhet och företagstjänster”, se tabell 3. I dessa branscher finns 56,8 procent av ”kombinatorerna”.

**Tabell 2. Antal "kombinatorer" efter den sektor där man är anställd samt förändring (%) 2004-2008 i åldrarna 20-64 år**

| Kön     | Sektor               | År 2004 | År 2008 | Förändring 2004-2008 |
|---------|----------------------|---------|---------|----------------------|
| Män     | Offentlig verksamhet | 43 784  | 42 122  | -3,8                 |
| Män     | Näringslivet         | 147 313 | 162 508 | 10,3                 |
| Kvinnor | Offentlig verksamhet | 69 016  | 70 191  | 1,7                  |
| Kvinnor | Näringslivet         | 59 246  | 71 214  | 20,2                 |
| Summa   |                      | 319 359 | 346 035 | 8,4                  |

Källa: RAMS (Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik)

För kvinnor är antalet "kombinatorer" störst inom "vård och omsorg", "utbildning och forskning" samt inom "finansiell verksamhet och företagstjänster". Räknas de samman finns 60,8 procent av "kombinatorerna" i dessa branscher. Både för män och kvinnor är "kombinatorerna" flest i branscher där de flesta anställda finns.

Ett annat sätt att studera anställningsbranschens betydelse är att undersöka hur vanligt det är att vara "kombinator". För både män och kvinnor är det relativt sett vanligast inom "jordbruk, skogsbruk och fiske". I branschen är var fjärde anställd man också en "kombinator". Därefter kommer för männen "utbildning och forskning" följt av "energiproduktion, vattenförsörjning och avfallshantering" samt "offentlig förvaltning". För männen är andelen kombinatorer lägst inom "handel och kommunikation", "tillverkning och utvinning" samt i "byggverksamhet".

Kvinnor är relativt ofta "kombinatorer" inom "byggverksamhet", "personliga och kulturella tjänster" samt inom "utbildning och forskning". En låg andel kvinnor finns framförallt inom "handel och kommunikation", "tillverkning och utvinning" samt inom "energiproduktion, vattenförsörjning och avfallshantering".

Som nämnts bör det finnas två huvudsakliga skäl till att vara "kombinator". Anställningen är i det ena fallet ett sätt att få företagandet att gå ihop ekonomiskt. I det andra fallet är företagandet ett komplement till anställningen som ger extra inkomster eller möjlighet till utveckling av ett intresseområde. På dessa sätt kompletterar i anställning och företagande varandra. I vissa branscher är det dessutom extra vanligt förekommande. Den höga andelen "kombinatorer" visar att anställning och företagande inte utesluter varandra. Tvärtom verkar arbetsmarknaden också utöva en stimulans på det totala entreprenörskapet. Det är också form för företagande som i absoluta tal ökar mest under perioden 2004 till 2008 då cirka 27 000 "kombinatorer" tillkommit.

**Tabell 3 Antal kombinatorer samt andel (%) kombinatorer per bransch (efter den bransch där man är anställd) år 2008 i åldrarna 20-64 år**

|                                                          | Antal   | Antal   | Andel (%) | Andel (%) |
|----------------------------------------------------------|---------|---------|-----------|-----------|
| Bransch                                                  | Män     | Kvinnor | Män       | Kvinnor   |
| Okänt                                                    | 1 680   | 1 341   | 15,8      | 9,7       |
| Jordbruk, skogsbruk och fiske                            | 5 861   | 1 274   | 25,5      | 16,3      |
| Tillverkning och utvinning                               | 45 262  | 10 828  | 9,4       | 6,7       |
| Energiproduktion, vattenförsörjning och avfallshantering | 4 052   | 667     | 12,9      | 7,0       |
| Byggverksamhet                                           | 19 837  | 1 995   | 9,6       | 10,1      |
| Handel och kommunikation                                 | 36 668  | 17 256  | 8,8       | 6,2       |
| Finansiell verksamhet och företagstjänster               | 34 218  | 17 642  | 10,7      | 7,1       |
| Utbildning och forskning                                 | 18 523  | 28 073  | 15,5      | 8,3       |
| Vård och omsorg                                          | 12 427  | 40 270  | 11,6      | 7,2       |
| Personliga och kulturella tjänster                       | 12 767  | 11 585  | 11,8      | 8,4       |
| Offentlig förvaltning mm                                 | 13 335  | 10 474  | 12,9      | 8,0       |
| Summa                                                    | 204 630 | 141 405 | 10,6      | 7,4       |

Källa: RAMS (Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik)

#### 4. Fåmansaktiebolagsdelägare och operativa företagsledare

Vid sidan om "egna företagare" och "kombinatorer" finns ytterligare två grupper av företagare. Det är för det första "fåmansaktiebolagsdelägare" som är personer som deklarerar som fåmansaktiebolagsdelägare och har denna "anställning" som huvudsaklig inkomstkälla.<sup>2</sup> Sammanlagt fanns det 134 502 fåmansaktiebolagsägare år 2004. Det hade till 2008 stigit till 140 431, vilket innebär en ökning med 4,4 procent. Kvinnornas andel ökat med 3,2 under perioden 2004 till 2008. För männen har andelen under samma period ökat med 4,7 procent. Männen utgör den största andelen "fåmansaktiebolagsägare" med 80 procent medan kvinnornas andel var 20 procent år 2008.

I företag med endast en individ med ägarintresse är det lätt att peka ut vem som aktivt driver och förvaltar företaget, dvs. vem som är företagsledaren. Det är också möjligt att konstruera en beslutsordning för fåmansaktiebolag samt för handels- och kommanditbolag. Men det har hittills saknats information för att peka ut företagsledarna i aktiebolag som inte är fåmansaktiebolag. Men med hjälp av information från Bolagsverket och yrkesregistret går det numera att peka ut vem som är företagsledare i dessa aktiebolag. Det skapar möjligheten att få en komplett bild över de "operativa företagsledarna" i det svenska näringslivet.

De "operativa företagsledarna" uppgick till 58 884 personer år 2004. Till 2008 hade den stigit till 60 707 personer, vilket ger en ökning med 3,1 procent.<sup>3</sup>

<sup>2</sup> Med ett fåmansföretag menas ett aktiebolag eller en ekonomisk förening där fyra eller färre personer äger mer än 50 procent av företaget.

<sup>3</sup> Dessa tal avser operativa företagsledare som således är exklusive "egna företagare", "fåmansaktiebolagsdelägare" och "kombinatorer"

Kvinnornas andel ökat med 6,2 procent mellan 2004 och 2008. För männen har andelen under samma period ökat med 2,1 procent. Männen utgör den största delen av "operativa företagsledare" och svarade för 73,4 procent medan kvinnornas andel var 26,6 procent år 2008.

## 5. Det totala företagandet i Sverige

I samtliga företagsformer har det under perioden tillkommit fler företagare, vilket ger en total ökning på 5,4 procent av det totala entreprenörskapet i Sverige mellan 2004 och 2008. Det innebär att den totala entreprenöriella aktiviteten ökat med nästan 40 000 personer under samma tidsrymd. Samtidigt finns en betydande skillnad i ökningstakten för olika kategorier av företagare och särskilt när den fördelas på kön. För kvinnor har ökningen varit snabbare än för männen i alla grupper utom för "fåmansaktiebolagsdelägare", se tabell 4.

**Tabell 4 Utvecklingen av det samlade företagande - förändring (%) 2004-2008 i åldrarna 20-64 år ("egna företagare", "kombinatorer", "fåmansaktiebolagsägare" samt "operativa företagsledare")**

|                           |         | År<br>2004 | År<br>2008 | Förändring<br>2004-2008 (%) |
|---------------------------|---------|------------|------------|-----------------------------|
| Egna företagare           | Män     | 150 906    | 151 012    | 0,1                         |
|                           | Kvinnor | 74 842     | 80 253     | 7,2                         |
| Kombinatorer              | Män     | 191 097    | 204 630    | 7,1                         |
|                           | Kvinnor | 128 262    | 141 405    | 10,2                        |
| Fåmansaktiebolagsdelägare | Män     | 107 306    | 112 360    | 4,7                         |
|                           | Kvinnor | 27 196     | 28 071     | 3,2                         |
| Operativa företagsledare  | Män     | 43 635     | 44 554     | 2,1                         |
|                           | Kvinnor | 15 209     | 16 153     | 6,2                         |
|                           | Totalt  | 738 453    | 778 438    | 5,4                         |

Källa: RAMS (Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik)

Särskilt tydlig är ökningen av kvinnorna inom gruppen "kombinatorer", som har ökat med mer än tio procent under perioden. I absoluta tal handlar det om en ökning med drygt 13 000 kvinnor mellan 2004 och 2008. Att både vara sysselsatt och samtidigt deklarerat för näringsverksamhet är en form för företagande som av olika skäl varit den mest attraktiva formen för alltför kvinnor när det gäller att driva företag.

Skälen till detta går endast att spekulera om. Ett skäl kan vara dålig lönsamhet. Företaget når inte upp till en tillräcklig hög omsättning och lösningen är att dryga ut med löneinkomst. Det kan också handla om en inkörsperiod. Under denna tid ger det ekonomisk trygghet att fortfarande uppbära inkomst. Längre fram när företagets ekonomi stabiliserats minskar detta behov. Det går inte heller att utesluta i många fall också handlar om ett val att vara "kombinator". Företagandet drivs med syftet att vara en bisyssla. Utgångspunkten har istället varit ett företagande som innebär utveckling av ett intresseområde och där en löneinkomst är en förutsättning för företagandet både idag och i framtiden.

När alla grupper summeras stiger antalet företagare från 231 265 "egna företagare" för att med "kombinatorer", "fåmansaktiebolagsdelägare" samt "operativa företagsledare" öka till sammanlagt 778 438 företagare år 2008. Det

ger en nivå som innebär att 18,5 procent av de sysselsatta i olika former också driver företag, se tabell 5. Från drygt 5 procent "egna företagare" tonar en bild fram som visar att 18,5 procent av de sysselsatta är företagare.

**Tabell 5 Det samlade företagandet som andel (%) av sysselsättningen 2004-2008 i åldrarna 20-64 år ("egna företagare", "kombinatörer", "fåmansaktiebolagsägare" samt "operativa företagsledare")**

| Kön     | år 2004 | År 2008 |
|---------|---------|---------|
| Män     | 23,6    | 23,4    |
| Kvinnor | 12,7    | 13,2    |
| Totalt  | 18,4    | 18,5    |

Källa: RAMS (Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik)

Ökningen är starkast för kvinnor där företagandet ökat med en halv procentenhet under perioden 2004-2008. Männen har en svag ökning i absoluta tal, men en svag minskning i relation till sysselsättningen. Resultaten visar att närmare var fjärde sysselsatt man, enligt de definitioner som används i denna undersökning, också i någon form driver ett företag.

## 6. Det dolda entreprenörskapet i Sveriges län och kommuner

Det finns stora skillnader i nivån för det totala entreprenörskapet i Sveriges län. Den högsta nivån finns i Jämtlands län där 27,9 procent av de sysselsatta också är "egna företagare", "kombinatörer", "fåmansaktiebolagsägare" eller "operativa företagsledare", se bilagan. Den lägsta nivån finns i Västmanlands län med 14,8 procent. Generellt sett verkar län med mer inslag av glesbygd ha en högre total entreprenöriell nivå. Storstadslänen har en nivå som ligger under riksgenomsnittet. Däremot har dessa län samt Gotland haft den kraftigaste ökningen av totalt entreprenörskap. Den största ökningen har ägt rum i Stockholms län. Endast Jönköpings och Kronobergs län uppvisar ett minskande totalt entreprenörskap under perioden 2004 till 2008.

På kommunnivå uppgår den högsta totala entreprenöriella nivån till drygt 40 procent av de sysselsatta som är "egna företagare", "kombinatörer", "fåmansaktiebolagsägare" eller "operativa företagsledare". Den lägsta nivån ligger under 10 procent. Ett mönster är att små och oftast glesa kommuner har ett högt totalt entreprenörskap. Storstads- och residenskommuner ligger lägre och i de flesta fall under riksgenomsnittet. Däremot har storstädernas kranskommuner i flera fall ett högre totalt entreprenörskap. Ett intryck är att den lägsta entreprenöriella nivån finns i kommuner som domineras av stora arbetsplatser.

Beräkningar visar att det finns ett positivt statistiskt samband mellan utvecklingen av totalt entreprenörskap och sysselsättning på kommunnivå. Denna tendens innebär att många kommuner har en positiv utveckling av både entreprenörskap och sysselsättning likväl som det finns en grupp där de båda minskar. Det innebär att utveckling av sysselsättning och totalt entreprenörskap mer sällan gått åt olika håll på kommunnivå. Huruvida dessa mönster är stabila eller om de förändras i samband med konjunkturförändringar är dock en öppen fråga.

Att det finns ett samband mellan utveckling av entreprenörskap och sysselsättning behöver inte betyda att de också påverkar varandra. Men det är ändå värt att fundera över att det kan förhålla sig på detta sätt. En indikation på detta är den starka utvecklingen av "kombinatorer" under perioden 2004 till 2008. Förutsättningen för att vara "kombinator" är att ha en anställning som sedan kombineras med företagande. Med en växande arbetsmarknad bör förutsättningarna öka för denna typ av företagande.

Slutsatsen är att det finns en tydlig lokal och regional dimension när det gäller nivån på det totala entreprenörskapet. Den stora spännvidden mellan Sveriges kommuner visar att entreprenörskap har ett markant lokalt utfall. Det innebär att olika faktorer på kommunnivå spelar betydande roll för utveckling av entreprenörskap. Sammantaget pekar det mot att påverkan av dessa faktorer framstår som ett viktigt verktyg för att utveckla entreprenörskap.

## 7. Internationell utblick

Det är förknippat med svårigheter att göra jämförelser mellan olika länders totala entreprenörskap. Bland annat olika sätt att definiera företagande i enskilda länder försvårar jämförelsen. För att överbrygga dessa problem har GEM-studien (Global Entrepreneurship Monitor) skapats. I denna redovisas måttet på det totala entreprenörskapet för olika länder (overall entrepreneurial activity). Detta definieras som "andel av befolkningen i åldern 18-64 år" som antingen håller på att starta företag eller som driver egna företag".

Enligt denna källa uppgick nivån på det totala entreprenörskapet i Sverige till 8,8 procent av befolkningen i åldern 18-64 år.<sup>4</sup> Det ska jämföras med andra nationer i gruppen höginkomstländer där exempelvis Island hade 19,8, Grekland 18,7, Irland 16,8, Portugal 15,4, USA 14,1 och Finland hade 14,0 procent total entreprenöriell nivå. En vanlig slutsats av dessa jämförelser är att den entreprenöriella aktiviteten är låg i Sverige.

Det finns några avgörande skillnader mellan denna studie och GEM-studien. Den sistnämnda bygger på en urvalsundersökning och för Sveriges del cirka 1 700 intervjuer. Föreliggande studie bygger på register där företags ekonomiska aktiviteter, t.ex. deklaration av näringsverksamhet registreras. En annan skillnad är att personer som håller på att starta företag också räknas som entreprenörer i GEM-studien. Ett villkor är att det under tre månader inte förekommit några transaktioner i det blivande företaget.

Det är troligt att mätningar av startprocessen som i fallet med GEM-studien driver upp andelen entreprenörer. Av olika skäl avbryts ibland företagsstarten och kommer därför aldrig att resultera i ekonomiska transaktioner. De som kommer så långt, att företaget skapar betalningsströmmar som ger avtryck i register, bör rimligtvis vara färre. Registerstudier borde därför peka mot en lägre entreprenöriell aktivitet i samhället. En annan skillnad är att GEM-studiens resultat ställs i relation till befolkningen 18-64 år medan denna studie

---

<sup>4</sup> Källa: Global Entrepreneurship Monitor (GEM), 2007, Executive Report som är den senaste GEM-studien med internationellt jämförbara tabeller över "overall entrepreneurial activity".

gäller sysselsatta 20-64 år. Även om hänsyn tas till detta är det inte tillräckligt för att förklara undersökningarnas olika resultat.<sup>5</sup>

Om det fanns möjlighet att göra jämförelser mellan olika länder, grundat på registerstudier, hade det varit möjligt att sätta in denna undersöknings resultat i ett internationellt jämförande sammanhang. I så fall hade den totala entreprenöriella aktiviteten på 18,5 procent av de sysselsatta kunnat jämföras med andra länders nivå. Avsaknad av ett sådant lättillgängligt material gör att denna väg är stängd. Men en slutsats är möjlig och dra. Och den avser inte i första hand den internationella jämförelsen. Istället gäller det nivån för Sverige som redovisats till 8,8 procent och som mot bakgrund av denna studies resultat framstår som en underskattning av den totala entreprenöriella aktiviteten.

## 8. Avslutande diskussion

Resultaten av denna studie visar på en betydande entreprenöriell aktivitet i Sverige. Med en andel på 18,5 procent av de sysselsatta närmar det sig en nivå där nästan var femte person i varierande grad också är företagare. Även om det finns skillnader vad gäller kunskap och erfarenhet av att driva och leda företag är det, som tidigare nämnts, en grupp som redan har vana av företagande. Det pekar mot att det i denna grupp också finns en potential att öka andelen "egna företagare".

Det finns också anledning att ställa frågan om det finns fler källor som ytterligare kan utvidga det dolda entreprenörskapet. Kan det finnas ett helt dolt entreprenörskap där personer leder och driver företag utan att det blir synligt? En sådan kategori utgörs av dem som har make eller maka som deklarerar för näringsverksamhet medan partnern saknar kontrolluppgift för inkomst av arbete. Detta antagande bygger på att partnern (utan inkomst) också är involverad i att driva och leda företaget. Sammanlagt svarar 19 396 personer mot dessa kriterier i samtliga näringsgrenar. Av dessa är 16 095 eller 83 procent kvinnor.

Det går att också kalibrera detta mått efter andra kriterier. Ett annat sätt är att låta maken eller maken deklarerar för en löneinkomst samt arbetsersättning till ett värde av högst 100 000 kronor. Antagandet bygger på att denna inkomst/ersättning är så liten att det finns goda skäl att tro att maken eller maken också hjälper till med att driva och leda partners företag (d.v.s. den partner som deklarerar för näringsverksamhet). Beräkningarna visar att det sammanlagt finns 40 585 personer i denna kategori. Av dessa är 32 639 kvinnor, vilket gör att deras andel uppgår till 80 procent. Med dessa antaganden kommer andelen företagare att öka ytterligare och närmar sig 820 000 personer eller 19,5 procent av de sysselsatta.

---

<sup>5</sup> Omräknat till andel av sysselsättningen blir den totala entreprenörskapsnivån 11,7 procent i GEM-studien

**9. Bilaga: Ranking av entreprenörskapsnivån i Sveriges län och kommuner år 2008 samt utveckling av totalt entreprenörskap och sysselsättning för åldrarna 20-64 år mellan 2004-2008 (total entreprenörskapsnivå = "egna företagare" + "kombinatörer" + "fåmansaktiebolagsägare" + "operativa företagsledare" i relation till sysselsättning)**

| Län                  | Den totala entreprenörskapsnivån som andel (%) av sysselsättning 2008 |             |             | Förändring (%) av totalt entreprenörskap 2004-2008 |            |            | Förändring (%) av sysselsättning 2004-2008 |            |            |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|----------------------------------------------------|------------|------------|--------------------------------------------|------------|------------|
|                      | Totalt                                                                | Män         | Kvinnor     | Totalt                                             | Män        | Kvinnor    | Totalt                                     | Män        | Kvinnor    |
| Jämtlands län        | 27,9                                                                  | 34,5        | 20,7        | 3,2                                                | 2,6        | 4,5        | 1,6                                        | 1,3        | 1,9        |
| Gotlands län         | 25,3                                                                  | 32,5        | 17,8        | 6,6                                                | 6,0        | 7,8        | 1,5                                        | 1,4        | 1,6        |
| Västerbottens län    | 22,1                                                                  | 27,6        | 15,8        | 0,3                                                | -0,4       | 1,8        | 3,5                                        | 3,8        | 3,2        |
| Dalarnas län         | 21,7                                                                  | 26,8        | 16,1        | 0,1                                                | -0,7       | 1,7        | 1,6                                        | 0,7        | 2,6        |
| Kronobergs län       | 21,5                                                                  | 26,9        | 15,5        | -0,1                                               | -1,3       | 2,3        | 3,5                                        | 3,2        | 3,8        |
| Värmlands län        | 21,4                                                                  | 26,5        | 15,7        | 0,6                                                | -0,1       | 2,0        | 1,3                                        | 1,0        | 1,6        |
| Hallands län         | 20,7                                                                  | 26,7        | 14,4        | 4,0                                                | 2,9        | 6,3        | 5,7                                        | 5,2        | 6,2        |
| Norrbottnens län     | 19,8                                                                  | 25,4        | 13,6        | 3,7                                                | 2,6        | 6,2        | 3,3                                        | 4,0        | 2,6        |
| Kalmar län           | 19,8                                                                  | 24,8        | 14,2        | 0,1                                                | -0,2       | 0,6        | 1,8                                        | 1,6        | 2,1        |
| Västernorrlands län  | 19,6                                                                  | 24,8        | 13,7        | 0,9                                                | 0,1        | 2,6        | 0,8                                        | 1,0        | 0,5        |
| Jönköpings län       | 18,5                                                                  | 23,6        | 12,8        | -0,2                                               | -0,7       | 0,7        | 3,7                                        | 3,5        | 3,8        |
| <b>Riket</b>         | <b>18,5</b>                                                           | <b>23,4</b> | <b>13,2</b> | <b>5,4</b>                                         | <b>4,0</b> | <b>8,3</b> | <b>4,7</b>                                 | <b>4,8</b> | <b>4,7</b> |
| Stockholms län       | 18,4                                                                  | 23,3        | 13,3        | 13,2                                               | 11,5       | 16,3       | 7,7                                        | 8,6        | 6,8        |
| Gävleborgs län       | 18,1                                                                  | 22,6        | 13,0        | 1,6                                                | 0,0        | 4,8        | 2,2                                        | 2,5        | 1,9        |
| Skåne län            | 18,0                                                                  | 22,6        | 13,1        | 6,1                                                | 4,0        | 10,2       | 6,2                                        | 6,2        | 6,1        |
| Västra Götalands län | 17,7                                                                  | 22,7        | 12,3        | 5,7                                                | 4,0        | 9,4        | 4,9                                        | 4,6        | 5,2        |
| Uppsala län          | 17,6                                                                  | 22,4        | 12,5        | 4,8                                                | 3,1        | 8,3        | 4,6                                        | 4,3        | 4,9        |
| Blekinge län         | 16,3                                                                  | 20,9        | 11,1        | 1,3                                                | 0,1        | 3,9        | 1,1                                        | 1,0        | 1,3        |
| Östergötlands län    | 15,9                                                                  | 20,3        | 11,0        | 2,6                                                | 1,9        | 4,0        | 3,4                                        | 3,6        | 3,2        |
| Örebro län           | 15,8                                                                  | 20,2        | 11,0        | 2,2                                                | 0,8        | 5,2        | 3,2                                        | 3,2        | 3,3        |
| Södermanlands län    | 15,7                                                                  | 19,5        | 11,6        | 5,4                                                | 3,0        | 10,1       | 4,2                                        | 3,9        | 4,5        |
| Västmanlands län     | 14,8                                                                  | 18,5        | 10,4        | 2,5                                                | 0,8        | 6,0        | 2,8                                        | 2,7        | 3,0        |

Källa: RAMS (Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik)

|              | Den totala<br>entreprenörskapsnivån<br>som andel (%) av<br>sysselsättning 2008 |      |         | Förändring (%) av<br>totalt entreprenörskap<br>2004-2008 |       |         | Förändring (%) av<br>sysselsättning 2004-<br>2008 |      |         |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------|------|---------|----------------------------------------------------------|-------|---------|---------------------------------------------------|------|---------|
| Kommun       | Totalt                                                                         | Män  | Kvinnor | Totalt                                                   | Män   | Kvinnor | Totalt                                            | Män  | Kvinnor |
| Årjäng       | 42,0                                                                           | 52,4 | 31,8    | -2,6                                                     | -5,5  | 2,6     | -0,3                                              | -3,6 | 3,3     |
| Bjurholm     | 40,7                                                                           | 51,1 | 28,1    | -5,6                                                     | -6,6  | -3,2    | -3,7                                              | -3,7 | -3,8    |
| Berg         | 40,0                                                                           | 48,5 | 29,9    | 1,3                                                      | 3,6   | -2,8    | 0,2                                               | 2,6  | -2,4    |
| Sorsele      | 39,3                                                                           | 45,8 | 31,6    | 1,1                                                      | -3,7  | 10,7    | 0,4                                               | 1,0  | -0,2    |
| Sunne        | 37,6                                                                           | 45,1 | 29,4    | 2,7                                                      | 0,2   | 7,3     | 1,1                                               | -0,9 | 3,4     |
| Malung-Sälen | 36,6                                                                           | 44,8 | 27,5    | 1,1                                                      | -1,1  | 5,4     | 0,0                                               | -2,0 | 2,4     |
| Torsby       | 35,3                                                                           | 42,8 | 27,0    | -1,8                                                     | -0,2  | -4,6    | -1,2                                              | 1,3  | -3,8    |
| Vindeln      | 35,0                                                                           | 41,6 | 27,2    | -0,9                                                     | -2,5  | 2,0     | 1,5                                               | 0,8  | 2,2     |
| Borgholm     | 34,5                                                                           | 45,0 | 23,4    | -0,8                                                     | -0,9  | -0,8    | -1,8                                              | -2,3 | -1,4    |
| Storuman     | 34,5                                                                           | 43,3 | 24,0    | 1,8                                                      | 3,9   | -2,4    | -0,3                                              | 1,4  | -2,3    |
| Krokom       | 34,3                                                                           | 41,9 | 25,7    | 1,5                                                      | 1,3   | 1,8     | 1,1                                               | -0,2 | 2,7     |
| Härjedalen   | 34,1                                                                           | 40,6 | 26,3    | 3,4                                                      | 1,2   | 7,9     | 0,0                                               | 1,2  | -1,3    |
| Malå         | 34,0                                                                           | 40,8 | 26,0    | -2,2                                                     | -4,8  | 3,0     | -4,4                                              | -6,1 | -2,2    |
| Åsele        | 33,9                                                                           | 43,4 | 23,0    | -2,1                                                     | -5,0  | 4,8     | -3,8                                              | -5,2 | -2,1    |
| Åre          | 33,7                                                                           | 41,5 | 25,0    | 13,7                                                     | 14,7  | 11,9    | 12,6                                              | 12,2 | 13,0    |
| Pajala       | 33,7                                                                           | 44,0 | 20,4    | 5,2                                                      | 2,0   | 15,2    | 3,7                                               | 7,0  | -0,3    |
| Strömsund    | 33,6                                                                           | 39,9 | 26,0    | -1,9                                                     | -5,0  | 4,6     | -2,9                                              | -1,2 | -4,8    |
| Norsjö       | 33,6                                                                           | 40,8 | 25,0    | -6,2                                                     | -13,3 | 11,6    | -2,8                                              | -5,3 | 0,2     |
| Dals-Ed      | 33,5                                                                           | 42,0 | 23,7    | 3,5                                                      | 1,6   | 7,8     | -3,4                                              | -3,8 | -3,0    |
| Arjeplog     | 33,4                                                                           | 40,8 | 24,8    | 0,7                                                      | 0,0   | 1,9     | 2,6                                               | 4,5  | 0,5     |
| Robertsfors  | 33,2                                                                           | 40,2 | 25,3    | -5,3                                                     | -5,1  | -5,7    | 1,7                                               | 2,0  | 1,3     |
| Eda          | 32,9                                                                           | 42,3 | 22,8    | -1,6                                                     | -0,3  | -4,1    | -0,2                                              | -2,0 | 1,8     |
| Älvdalen     | 32,8                                                                           | 39,5 | 25,1    | -1,5                                                     | -0,9  | -2,7    | -2,0                                              | -3,4 | -0,3    |
| Ydre         | 32,8                                                                           | 39,4 | 24,7    | -5,0                                                     | -6,5  | -2,0    | -0,7                                              | -2,0 | 0,9     |
| Jokkmokk     | 32,7                                                                           | 41,3 | 22,8    | 3,2                                                      | 1,7   | 6,3     | 0,8                                               | 0,4  | 1,3     |
| Rättvik      | 32,3                                                                           | 38,5 | 25,6    | -1,0                                                     | -2,0  | 0,7     | 3,3                                               | 2,6  | 4,1     |
| Ragunda      | 32,2                                                                           | 38,5 | 24,8    | 3,3                                                      | 3,6   | 2,7     | -2,3                                              | -1,6 | -3,2    |
| Tanum        | 32,1                                                                           | 43,8 | 19,7    | 0,1                                                      | -2,9  | 8,1     | -0,1                                              | -2,8 | 3,0     |
| Essunga      | 32,0                                                                           | 40,3 | 22,0    | 1,5                                                      | 1,8   | 0,8     | -0,2                                              | -0,4 | 0,2     |
| Vilhelmina   | 32,0                                                                           | 39,0 | 23,7    | -1,5                                                     | -2,6  | 0,9     | 1,5                                               | 2,0  | 0,9     |
| Leksand      | 31,8                                                                           | 37,9 | 25,3    | 1,1                                                      | -0,6  | 4,1     | 0,4                                               | -0,4 | 1,2     |
| Bräcke       | 31,8                                                                           | 39,5 | 23,0    | -0,9                                                     | 1,0   | -4,3    | -3,2                                              | -2,7 | -3,7    |
| Dorotea      | 31,6                                                                           | 39,6 | 21,2    | 7,0                                                      | 6,3   | 8,8     | -3,8                                              | -1,9 | -6,1    |
| Tingsryd     | 31,2                                                                           | 38,6 | 22,4    | -2,6                                                     | -3,5  | -0,5    | -1,1                                              | -1,5 | -0,6    |
| Båstad       | 31,2                                                                           | 37,6 | 24,4    | 2,0                                                      | -1,9  | 9,0     | 3,2                                               | 1,7  | 4,8     |
| Överkalix    | 30,7                                                                           | 41,5 | 18,1    | -6,2                                                     | -3,5  | -12,8   | 0,5                                               | 1,7  | -0,9    |
| Orsa         | 30,7                                                                           | 36,7 | 24,4    | 3,9                                                      | 2,6   | 6,1     | 2,3                                               | 1,3  | 3,4     |
| Ödeshög      | 30,3                                                                           | 38,1 | 21,1    | 1,2                                                      | -0,4  | 4,7     | -0,3                                              | -1,3 | 0,9     |
| Mellerud     | 30,2                                                                           | 36,6 | 23,0    | 2,6                                                      | -2,4  | 12,8    | -2,5                                              | -4,2 | -0,7    |
| Nordanstig   | 30,0                                                                           | 36,8 | 21,7    | -1,8                                                     | -2,3  | -0,7    | -0,6                                              | 0,5  | -1,8    |
| Bengtstors   | 29,9                                                                           | 35,8 | 23,1    | -0,6                                                     | -2,2  | 2,4     | -5,9                                              | -7,3 | -4,2    |
| Vara         | 29,8                                                                           | 36,9 | 21,1    | -2,8                                                     | -3,1  | -2,1    | 1,4                                               | 1,1  | 1,7     |
| Torsås       | 29,5                                                                           | 36,4 | 20,8    | 1,6                                                      | 0,8   | 3,3     | -1,1                                              | -1,3 | -0,9    |
| Vansbro      | 29,2                                                                           | 36,3 | 21,3    | -5,6                                                     | -7,1  | -2,3    | -3,6                                              | -6,1 | -0,6    |
| Herrljunga   | 29,0                                                                           | 35,1 | 21,8    | -0,2                                                     | -2,3  | 3,9     | -0,1                                              | 0,3  | -0,7    |
| Hörby        | 29,0                                                                           | 36,2 | 21,0    | 7,6                                                      | 5,7   | 11,3    | 4,5                                               | 4,1  | 5,0     |
| Simrishamn   | 28,9                                                                           | 35,2 | 22,1    | 5,4                                                      | 3,5   | 8,8     | -0,1                                              | 0,7  | -0,9    |
| Danderyd     | 28,8                                                                           | 35,9 | 21,8    | 6,8                                                      | 6,8   | 6,7     | 2,9                                               | 2,4  | 3,4     |
| Färgelanda   | 28,7                                                                           | 36,2 | 19,9    | -2,6                                                     | -3,2  | -1,5    | -0,6                                              | 0,1  | -1,4    |
| Arvidsjaur   | 28,6                                                                           | 36,4 | 19,7    | 6,9                                                      | 6,4   | 8,0     | 2,0                                               | 2,2  | 1,8     |
| Nordmaling   | 28,3                                                                           | 35,9 | 19,4    | -0,9                                                     | -1,6  | 0,7     | -0,4                                              | -0,9 | 0,1     |
| Svenljunga   | 28,2                                                                           | 35,3 | 20,1    | -6,9                                                     | -6,8  | -7,1    | -2,0                                              | -2,8 | -1,1    |
| Mora         | 28,1                                                                           | 32,7 | 23,2    | -5,9                                                     | -6,2  | -5,3    | 0,4                                               | -1,1 | 2,1     |
| Övertorneå   | 28,0                                                                           | 37,1 | 16,9    | -6,0                                                     | -11,6 | 13,4    | 1,9                                               | 5,1  | -1,8    |

| Kommun       | Den totala<br>entreprenörskapsnivån<br>som andel (%) av<br>sysselsättning 2008 |      |         | Förändring (%) av<br>totalt entreprenörskap<br>2004-2008 |      |         | Förändring (%) av<br>sysselsättning 2004-<br>2008 |      |         |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------|------|---------|----------------------------------------------------------|------|---------|---------------------------------------------------|------|---------|
|              | Totalt                                                                         | Män  | Kvinnor | Totalt                                                   | Män  | Kvinnor | Totalt                                            | Män  | Kvinnor |
| Ljusdal      | 27,9                                                                           | 34,4 | 20,3    | -2,1                                                     | -1,4 | -3,5    | -1,4                                              | -1,1 | -1,6    |
| Gullspång    | 27,8                                                                           | 34,5 | 19,9    | 2,7                                                      | -0,7 | 10,6    | -4,2                                              | -4,4 | -3,8    |
| Laholm       | 27,3                                                                           | 33,2 | 20,6    | -0,4                                                     | -1,6 | 2,0     | 3,2                                               | 2,4  | 4,1     |
| Sjöbo        | 27,3                                                                           | 32,8 | 21,0    | 7,2                                                      | 5,0  | 11,5    | 7,4                                               | 7,0  | 7,9     |
| Ockelbo      | 27,2                                                                           | 32,5 | 20,9    | 4,9                                                      | 1,3  | 12,2    | 2,3                                               | 1,5  | 3,3     |
| Ånge         | 27,0                                                                           | 32,3 | 20,6    | -0,3                                                     | -2,3 | 3,6     | -3,9                                              | -1,0 | -7,2    |
| Uppvidinge   | 27,0                                                                           | 31,3 | 21,6    | -1,6                                                     | -5,5 | 5,9     | 1,5                                               | 2,3  | 0,5     |
| Sävsjö       | 26,9                                                                           | 33,0 | 19,4    | -4,9                                                     | -4,6 | -5,6    | 3,1                                               | 3,7  | 2,3     |
| Säffle       | 26,9                                                                           | 32,4 | 20,4    | -2,4                                                     | -4,7 | 2,2     | -2,7                                              | -2,6 | -2,9    |
| Aneby        | 26,8                                                                           | 33,1 | 19,3    | -1,8                                                     | 0,9  | -6,9    | 2,1                                               | 2,2  | 2,1     |
| Tomelilla    | 26,7                                                                           | 32,2 | 20,4    | 4,9                                                      | 2,7  | 9,0     | 3,0                                               | 2,3  | 3,9     |
| Vårgårda     | 26,6                                                                           | 33,2 | 19,0    | 4,0                                                      | 1,0  | 10,6    | 2,5                                               | 1,3  | 3,9     |
| Kinda        | 26,6                                                                           | 33,5 | 18,6    | -4,0                                                     | -3,5 | -5,1    | -0,3                                              | -0,4 | -0,1    |
| Orust        | 26,5                                                                           | 34,1 | 18,1    | 9,9                                                      | 6,1  | 19,0    | 4,5                                               | 2,3  | 7,0     |
| Vaxholm      | 26,5                                                                           | 32,4 | 20,7    | 16,0                                                     | 12,8 | 21,0    | 6,5                                               | 6,0  | 6,9     |
| Emmaboda     | 26,4                                                                           | 32,0 | 19,7    | -2,2                                                     | -1,4 | -3,7    | -2,6                                              | -3,7 | -1,2    |
| Vännäs       | 26,4                                                                           | 31,9 | 20,2    | 1,8                                                      | 1,3  | 2,9     | 1,7                                               | 0,5  | 3,1     |
| Valdemarsvik | 26,3                                                                           | 32,2 | 19,4    | -0,4                                                     | -2,7 | 4,1     | -0,7                                              | -2,7 | 1,7     |
| Töreboda     | 26,2                                                                           | 32,6 | 18,6    | 1,7                                                      | 1,2  | 2,8     | 0,1                                               | 0,3  | -0,2    |
| Heby         | 26,2                                                                           | 31,3 | 20,1    | 0,5                                                      | -3,3 | 8,3     | 0,3                                               | -0,8 | 1,7     |
| Grästorp     | 26,2                                                                           | 33,3 | 17,8    | 2,5                                                      | 3,4  | 0,5     | 0,2                                               | 0,1  | 0,2     |
| Gagnef       | 25,8                                                                           | 32,2 | 18,7    | 2,1                                                      | 3,5  | -0,5    | 3,8                                               | 3,0  | 4,6     |
| Högsby       | 25,7                                                                           | 31,6 | 18,4    | 2,2                                                      | 3,0  | 0,5     | -0,9                                              | -0,2 | -1,8    |
| Lekeberg     | 25,6                                                                           | 32,2 | 17,9    | -2,6                                                     | -4,1 | 0,7     | 2,1                                               | 2,0  | 2,1     |
| Sollefteå    | 25,4                                                                           | 32,4 | 18,0    | 3,1                                                      | 2,4  | 4,4     | -0,1                                              | 0,4  | -0,7    |
| Hylte        | 25,4                                                                           | 31,9 | 17,4    | -4,4                                                     | -3,8 | -5,7    | 0,0                                               | -0,6 | 0,9     |
| Gotland      | 25,3                                                                           | 32,5 | 17,8    | 6,6                                                      | 6,0  | 7,8     | 1,5                                               | 1,4  | 1,6     |
| Ulricehamn   | 25,2                                                                           | 31,2 | 18,4    | 1,4                                                      | -0,7 | 5,7     | 3,4                                               | 2,9  | 4,1     |
| Munkedal     | 24,8                                                                           | 32,4 | 16,3    | 1,9                                                      | 0,5  | 5,0     | 0,5                                               | -0,9 | 2,1     |
| Arvika       | 24,7                                                                           | 30,3 | 18,5    | 1,2                                                      | 1,3  | 1,0     | 2,5                                               | 2,4  | 2,6     |
| Strömstad    | 24,7                                                                           | 33,7 | 16,0    | -2,0                                                     | -3,2 | 0,5     | 2,0                                               | 0,2  | 3,9     |
| Älvsbyn      | 24,6                                                                           | 30,0 | 18,2    | 1,3                                                      | 0,7  | 2,4     | 0,4                                               | 1,3  | -0,6    |
| Lidingö      | 24,6                                                                           | 31,0 | 18,3    | 9,9                                                      | 8,7  | 11,9    | 4,9                                               | 4,3  | 5,4     |
| Örkelljunga  | 24,6                                                                           | 29,9 | 18,1    | 1,9                                                      | 0,2  | 5,7     | 1,7                                               | 1,0  | 2,6     |
| Tranemo      | 24,6                                                                           | 30,2 | 17,9    | -0,2                                                     | -3,1 | 6,0     | -0,5                                              | -1,2 | 0,3     |
| Lycksele     | 24,5                                                                           | 31,6 | 16,7    | -3,6                                                     | -3,2 | -4,5    | 3,4                                               | 3,6  | 3,3     |
| Ovanåker     | 24,3                                                                           | 30,0 | 17,4    | -1,9                                                     | -1,2 | -3,3    | -0,3                                              | 0,6  | -1,3    |
| Alvesta      | 24,3                                                                           | 30,2 | 17,5    | -1,8                                                     | -2,5 | -0,3    | 0,6                                               | -0,3 | 1,6     |
| Vellinge     | 24,2                                                                           | 31,5 | 17,0    | -2,8                                                     | -4,0 | -0,5    | 0,1                                               | -0,5 | 0,7     |
| Ekerö        | 24,2                                                                           | 31,1 | 17,2    | 10,5                                                     | 9,7  | 12,0    | 3,8                                               | 3,5  | 4,2     |
| Sotenäs      | 24,0                                                                           | 30,9 | 16,3    | 11,4                                                     | 12,1 | 10,0    | 1,4                                               | 0,1  | 2,8     |
| Ljungby      | 23,9                                                                           | 29,8 | 17,2    | -0,4                                                     | -1,0 | 0,9     | 2,8                                               | 2,5  | 3,3     |
| Kramfors     | 23,8                                                                           | 29,5 | 17,5    | -2,1                                                     | -2,5 | -1,5    | -2,4                                              | -1,4 | -3,5    |
| Mörbylånga   | 23,8                                                                           | 31,2 | 16,1    | 7,6                                                      | 5,4  | 12,2    | 4,4                                               | 4,3  | 4,5     |
| Osby         | 23,8                                                                           | 29,3 | 17,1    | -3,6                                                     | -5,5 | 0,7     | 1,3                                               | 0,1  | 2,7     |
| Mark         | 23,7                                                                           | 29,9 | 16,6    | 3,9                                                      | 3,5  | 4,8     | 2,9                                               | 2,4  | 3,4     |
| Värmdö       | 23,6                                                                           | 30,2 | 16,8    | 16,3                                                     | 13,1 | 22,7    | 9,2                                               | 8,6  | 9,8     |
| Sala         | 23,5                                                                           | 28,9 | 17,4    | 3,4                                                      | 0,5  | 9,5     | 2,6                                               | 2,7  | 2,5     |
| Markaryd     | 23,5                                                                           | 29,7 | 16,0    | -2,5                                                     | -3,6 | 0,0     | 0,0                                               | -0,3 | 0,3     |
| Bollebygd    | 23,5                                                                           | 30,0 | 16,4    | 3,1                                                      | -0,2 | 10,0    | 3,4                                               | 1,9  | 5,0     |
| Tjörn        | 23,4                                                                           | 30,1 | 15,9    | 2,6                                                      | -0,2 | 9,0     | 0,5                                               | -0,8 | 2,0     |
| Falköping    | 23,3                                                                           | 28,6 | 17,4    | 0,0                                                      | -1,6 | 3,1     | 4,2                                               | 3,5  | 4,9     |
| Norrtälje    | 23,3                                                                           | 28,9 | 17,1    | 4,8                                                      | 2,8  | 8,8     | 2,3                                               | 1,8  | 2,9     |
| Älmhult      | 23,1                                                                           | 28,6 | 16,9    | 0,5                                                      | -1,5 | 4,7     | 1,5                                               | 1,0  | 2,1     |
| Vimmerby     | 23,1                                                                           | 27,7 | 17,8    | -3,7                                                     | -4,1 | -3,0    | 3,1                                               | 2,2  | 4,1     |

| Kommun          | Den totala<br>entreprenörskapsnivån<br>som andel (%) av<br>sysselsättning 2008 |      |         | Förändring (%) av<br>totalt entreprenörskap<br>2004-2008 |      |         | Förändring (%) av<br>sysselsättning 2004-<br>2008 |      |         |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------------------|------|---------|----------------------------------------------------------|------|---------|---------------------------------------------------|------|---------|
|                 | Totalt                                                                         | Män  | Kvinnor | Totalt                                                   | Män  | Kvinnor | Totalt                                            | Män  | Kvinnor |
| Kil             | 23,0                                                                           | 27,9 | 17,8    | -1,8                                                     | -6,0 | 6,0     | -1,2                                              | -2,3 | 0,0     |
| Hjo             | 22,8                                                                           | 28,3 | 16,8    | 5,4                                                      | 3,7  | 8,8     | 3,1                                               | 1,4  | 5,1     |
| Bollnäs         | 22,7                                                                           | 28,4 | 16,4    | 3,9                                                      | 0,3  | 11,5    | 2,2                                               | 2,9  | 1,4     |
| Hultsfred       | 22,7                                                                           | 26,7 | 17,8    | -4,5                                                     | -5,4 | -2,8    | -2,2                                              | -1,9 | -2,7    |
| Åmål            | 22,7                                                                           | 27,2 | 17,7    | 3,3                                                      | 1,2  | 6,9     | -3,5                                              | -3,6 | -3,4    |
| Askersund       | 22,6                                                                           | 28,3 | 16,1    | -0,8                                                     | -1,3 | 0,3     | -0,7                                              | -1,3 | 0,1     |
| Säter           | 22,6                                                                           | 28,0 | 16,5    | -1,9                                                     | -2,2 | -1,2    | 1,9                                               | 1,2  | 2,7     |
| Falkenberg      | 22,5                                                                           | 28,6 | 15,8    | 1,7                                                      | 0,1  | 5,0     | 6,1                                               | 5,6  | 6,6     |
| Söderköping     | 22,4                                                                           | 28,1 | 16,3    | 1,5                                                      | -0,1 | 4,7     | 1,3                                               | 1,4  | 1,3     |
| Höör            | 22,4                                                                           | 27,5 | 16,9    | 3,8                                                      | 1,5  | 8,1     | 6,8                                               | 5,6  | 8,2     |
| Skurup          | 22,4                                                                           | 27,8 | 16,4    | 5,7                                                      | 3,6  | 9,7     | 3,7                                               | 3,0  | 4,4     |
| Vetlanda        | 22,4                                                                           | 27,7 | 16,1    | -5,1                                                     | -4,7 | -5,8    | 1,1                                               | 0,8  | 1,5     |
| Höganäs         | 22,3                                                                           | 27,5 | 17,0    | 7,7                                                      | 4,3  | 13,7    | 5,2                                               | 4,5  | 6,0     |
| Svalöv          | 22,2                                                                           | 26,8 | 16,9    | 3,6                                                      | -2,0 | 15,8    | 5,5                                               | 4,9  | 6,2     |
| Götene          | 22,2                                                                           | 27,9 | 15,4    | 2,0                                                      | -0,1 | 6,9     | 2,3                                               | 1,0  | 3,9     |
| Kalix           | 22,2                                                                           | 29,0 | 14,4    | 0,8                                                      | 1,2  | 0,0     | 1,6                                               | 2,6  | 0,6     |
| Kungsbacka      | 22,1                                                                           | 29,1 | 15,1    | 9,4                                                      | 8,0  | 12,4    | 5,2                                               | 4,3  | 6,1     |
| Skellefteå      | 22,1                                                                           | 27,8 | 15,6    | -0,8                                                     | -0,7 | -1,1    | 4,2                                               | 4,5  | 3,9     |
| Tierp           | 22,0                                                                           | 26,9 | 16,2    | 6,7                                                      | 6,6  | 6,8     | 2,4                                               | 2,6  | 2,2     |
| Hagfors         | 21,8                                                                           | 25,7 | 17,2    | -1,2                                                     | -4,7 | 5,7     | -4,7                                              | -3,2 | -6,5    |
| Gnesta          | 21,8                                                                           | 26,2 | 17,0    | 6,7                                                      | 4,4  | 10,7    | 4,1                                               | 2,3  | 6,1     |
| Vadstena        | 21,7                                                                           | 27,2 | 15,7    | -2,4                                                     | -5,7 | 4,5     | -2,4                                              | -2,5 | -2,4    |
| Nacka           | 21,7                                                                           | 27,3 | 16,1    | 15,3                                                     | 13,1 | 19,1    | 9,6                                               | 10,0 | 9,2     |
| Eksjö           | 21,7                                                                           | 27,6 | 15,2    | -1,9                                                     | -2,4 | -0,9    | 1,9                                               | 1,1  | 2,8     |
| Hedemora        | 21,3                                                                           | 26,5 | 15,4    | 1,5                                                      | -2,8 | 11,0    | 1,5                                               | 0,7  | 2,4     |
| Hässleholm      | 21,3                                                                           | 26,7 | 15,2    | 3,6                                                      | 1,6  | 8,0     | 3,4                                               | 3,5  | 3,3     |
| Örnsköldsvik    | 21,3                                                                           | 26,6 | 15,2    | -1,5                                                     | -1,0 | -2,5    | 2,3                                               | 2,1  | 2,5     |
| Enköping        | 21,3                                                                           | 26,4 | 15,7    | 7,5                                                      | 6,3  | 9,7     | 3,3                                               | 2,7  | 3,8     |
| Vaggeryd        | 21,3                                                                           | 26,4 | 15,3    | 0,6                                                      | 0,5  | 0,9     | 4,0                                               | 2,8  | 5,5     |
| Täby            | 21,2                                                                           | 27,3 | 15,1    | 4,4                                                      | 3,5  | 6,2     | 1,8                                               | 2,1  | 1,5     |
| Österåker       | 21,2                                                                           | 27,3 | 14,9    | 12,6                                                     | 8,7  | 20,9    | 3,6                                               | 2,9  | 4,3     |
| Gislaved        | 21,2                                                                           | 26,5 | 14,8    | -3,2                                                     | -3,4 | -2,8    | 0,3                                               | 0,7  | -0,2    |
| Ystad           | 21,1                                                                           | 25,7 | 16,3    | 7,3                                                      | 6,7  | 8,2     | 4,7                                               | 5,0  | 4,5     |
| Östersund       | 21,0                                                                           | 26,4 | 15,4    | 3,8                                                      | 2,6  | 6,0     | 2,0                                               | 0,9  | 3,2     |
| Skinnskatteberg | 21,0                                                                           | 24,9 | 16,5    | -3,8                                                     | -8,9 | 6,5     | -5,8                                              | -6,5 | -4,9    |
| Varberg         | 20,8                                                                           | 26,7 | 14,4    | 4,0                                                      | 2,9  | 6,3     | 7,7                                               | 7,5  | 7,9     |
| Gnosjö          | 20,8                                                                           | 26,6 | 13,9    | -5,6                                                     | -6,0 | -4,7    | -0,5                                              | -1,0 | 0,1     |
| Hudiksvall      | 20,8                                                                           | 26,1 | 14,9    | 1,7                                                      | 0,0  | 5,2     | 1,6                                               | 1,4  | 1,9     |
| Tidaholm        | 20,7                                                                           | 24,9 | 15,8    | 0,3                                                      | -1,9 | 4,6     | 4,2                                               | 4,7  | 3,6     |
| Nybro           | 20,6                                                                           | 25,4 | 15,2    | -4,2                                                     | -5,4 | -1,6    | -0,2                                              | -0,7 | 0,5     |
| Lindesberg      | 20,6                                                                           | 25,5 | 14,9    | 1,0                                                      | 0,4  | 2,2     | 0,5                                               | 0,7  | 0,2     |
| Östhammar       | 20,5                                                                           | 25,4 | 14,9    | -2,1                                                     | -3,6 | 1,0     | 0,6                                               | -1,0 | 2,4     |
| Östra Göinge    | 20,3                                                                           | 25,2 | 14,7    | -2,4                                                     | -2,8 | -1,5    | -1,9                                              | -3,0 | -0,6    |
| Öckerö          | 20,3                                                                           | 27,6 | 12,3    | 3,3                                                      | 2,6  | 5,0     | -0,1                                              | -1,6 | 1,4     |
| Karlsborg       | 20,2                                                                           | 24,6 | 15,1    | 3,1                                                      | 0,5  | 8,3     | 2,2                                               | 1,1  | 3,5     |
| Laxå            | 20,1                                                                           | 23,9 | 15,4    | 5,3                                                      | 1,8  | 13,2    | -0,8                                              | -0,4 | -1,3    |
| Klippan         | 20,1                                                                           | 23,7 | 15,9    | 4,8                                                      | 3,3  | 7,5     | 4,6                                               | 4,5  | 4,7     |
| Nora            | 20,1                                                                           | 25,0 | 14,8    | 1,7                                                      | 0,9  | 3,2     | -1,3                                              | -2,8 | 0,3     |
| Ängelholm       | 20,0                                                                           | 25,0 | 14,8    | 5,4                                                      | 4,5  | 7,0     | 4,1                                               | 4,3  | 4,0     |
| Boxholm         | 19,9                                                                           | 24,6 | 14,1    | -3,5                                                     | -5,3 | 0,7     | 2,5                                               | 3,6  | 1,2     |
| Värnamo         | 19,9                                                                           | 25,2 | 14,2    | -2,9                                                     | -3,6 | -1,4    | 2,8                                               | 2,9  | 2,8     |
| Skara           | 19,9                                                                           | 24,9 | 14,6    | 3,1                                                      | -0,7 | 10,9    | 1,2                                               | -0,2 | 2,8     |
| Trosa           | 19,9                                                                           | 24,8 | 14,7    | 14,8                                                     | 12,8 | 18,6    | 5,2                                               | 4,7  | 5,7     |
| Vallentuna      | 19,9                                                                           | 25,2 | 14,4    | 9,9                                                      | 6,4  | 16,6    | 7,6                                               | 7,4  | 7,7     |
| Munkfors        | 19,7                                                                           | 24,7 | 13,6    | -2,0                                                     | -1,5 | -3,2    | -6,0                                              | -2,0 | -10,4   |

|              | Den totala<br>entreprenörskapsnivån<br>som andel (%) av<br>sysselsättning 2008 |             |             | Förändring (%) av<br>totalt entreprenörskap<br>2004-2008 |            |            | Förändring (%) av<br>sysselsättning 2004-<br>2008 |            |            |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|----------------------------------------------------------|------------|------------|---------------------------------------------------|------------|------------|
| Kommun       | Totalt                                                                         | Män         | Kvinnor     | Totalt                                                   | Män        | Kvinnor    | Totalt                                            | Män        | Kvinnor    |
| Piteå        | 19,7                                                                           | 24,0        | 14,9        | 5,1                                                      | 3,9        | 7,4        | 3,8                                               | 3,8        | 3,9        |
| Knivsta      | 19,7                                                                           | 25,1        | 14,0        | 10,4                                                     | 10,0       | 11,3       | 8,6                                               | 8,2        | 9,2        |
| Flen         | 19,7                                                                           | 23,3        | 15,7        | -0,6                                                     | -4,9       | 7,4        | -3,2                                              | -4,1       | -2,2       |
| Ätvidaberg   | 19,7                                                                           | 25,2        | 13,1        | 1,0                                                      | 1,6        | -0,3       | -0,7                                              | 1,0        | -2,7       |
| Lomma        | 19,7                                                                           | 26,1        | 13,2        | 5,5                                                      | 5,8        | 4,9        | 8,0                                               | 7,9        | 8,1        |
| Härnösand    | 19,5                                                                           | 24,8        | 14,0        | 0,4                                                      | -1,9       | 5,1        | -2,0                                              | -1,1       | -2,8       |
| Alingsås     | 19,3                                                                           | 25,3        | 12,9        | 3,2                                                      | 2,0        | 5,7        | 5,3                                               | 5,3        | 5,3        |
| Falun        | 19,2                                                                           | 24,9        | 13,3        | 1,8                                                      | 1,2        | 3,0        | 3,1                                               | 2,7        | 3,4        |
| Vingåker     | 19,2                                                                           | 23,4        | 14,0        | -4,4                                                     | -7,6       | 2,5        | -0,9                                              | -1,0       | -0,9       |
| Sölvesborg   | 19,1                                                                           | 24,2        | 13,3        | -1,8                                                     | -4,4       | 3,9        | 0,4                                               | 0,1        | 0,8        |
| Mönsterås    | 19,0                                                                           | 23,2        | 14,1        | 1,1                                                      | 1,1        | 1,1        | 1,9                                               | 1,1        | 2,8        |
| Nässjö       | 18,9                                                                           | 23,7        | 13,4        | -0,3                                                     | -2,1       | 3,3        | 1,9                                               | 1,7        | 2,2        |
| Lilla Edet   | 18,9                                                                           | 23,4        | 13,3        | 9,8                                                      | 6,7        | 17,1       | 2,7                                               | 3,6        | 1,6        |
| Lessebo      | 18,7                                                                           | 22,5        | 14,5        | -2,2                                                     | -6,4       | 6,2        | -2,5                                              | -3,0       | -1,8       |
| Stockholm    | 18,7                                                                           | 23,3        | 14,1        | 15,3                                                     | 14,0       | 17,6       | 10,7                                              | 11,8       | 9,7        |
| Ljusnarsberg | 18,6                                                                           | 23,5        | 12,8        | -6,8                                                     | -6,9       | -6,7       | -4,9                                              | -3,0       | -7,0       |
| <b>Riket</b> | <b>18,5</b>                                                                    | <b>23,4</b> | <b>13,2</b> | <b>5,4</b>                                               | <b>4,0</b> | <b>8,3</b> | <b>4,7</b>                                        | <b>4,8</b> | <b>4,7</b> |
| Grums        | 18,5                                                                           | 22,0        | 14,5        | -7,2                                                     | -8,2       | -5,5       | -3,8                                              | -4,7       | -2,8       |
| Strängnäs    | 18,5                                                                           | 22,5        | 14,0        | 10,1                                                     | 6,5        | 17,0       | 4,2                                               | 4,2        | 4,2        |
| Lerum        | 18,4                                                                           | 23,7        | 12,9        | 8,0                                                      | 4,6        | 15,0       | 6,2                                               | 5,4        | 7,1        |
| Smedjebacken | 18,4                                                                           | 22,5        | 13,4        | 2,1                                                      | 1,9        | 2,5        | 0,4                                               | 0,2        | 0,7        |
| Lidköping    | 18,4                                                                           | 23,5        | 12,6        | -2,0                                                     | -3,5       | 1,0        | 3,2                                               | 1,7        | 5,0        |
| Haparanda    | 18,3                                                                           | 25,6        | 11,0        | -1,0                                                     | -0,6       | -2,0       | 10,1                                              | 11,6       | 8,7        |
| Norberg      | 18,3                                                                           | 23,9        | 11,6        | -1,3                                                     | -0,9       | -2,2       | -0,2                                              | -1,7       | 1,5        |
| Lysekil      | 18,3                                                                           | 23,6        | 12,4        | 5,1                                                      | 3,8        | 8,0        | -0,6                                              | -1,6       | 0,5        |
| Stenungsund  | 18,3                                                                           | 23,8        | 12,4        | 12,5                                                     | 8,5        | 21,7       | 5,6                                               | 3,2        | 8,3        |
| Söderhamn    | 18,3                                                                           | 23,0        | 12,7        | 0,8                                                      | -0,8       | 4,6        | 0,8                                               | 3,1        | -1,7       |
| Västervik    | 18,2                                                                           | 22,6        | 13,4        | -1,4                                                     | -2,5       | 0,8        | 0,5                                               | 0,4        | 0,5        |
| Storfors     | 18,2                                                                           | 22,9        | 12,4        | -1,8                                                     | -1,7       | -1,9       | -0,8                                              | 1,0        | -2,8       |
| Kungälv      | 18,2                                                                           | 24,0        | 11,9        | 9,7                                                      | 7,6        | 14,7       | 7,3                                               | 6,8        | 7,7        |
| Perstorp     | 18,1                                                                           | 21,2        | 14,4        | 5,7                                                      | 3,2        | 10,4       | 0,5                                               | -0,5       | 1,7        |
| Nynäshamn    | 18,1                                                                           | 22,9        | 12,7        | 11,6                                                     | 10,2       | 14,6       | 0,9                                               | 2,0        | -0,2       |
| Mullsjö      | 18,1                                                                           | 22,5        | 13,0        | 0,3                                                      | -3,0       | 7,6        | -0,3                                              | -1,3       | 0,8        |
| Kristianstad | 18,1                                                                           | 22,9        | 13,0        | 3,7                                                      | 1,0        | 9,2        | 3,6                                               | 3,1        | 4,1        |
| Gällivare    | 18,1                                                                           | 23,3        | 11,7        | 4,3                                                      | 3,1        | 7,5        | 3,6                                               | 4,3        | 2,7        |
| Habo         | 18,0                                                                           | 23,7        | 11,7        | 2,8                                                      | 4,4        | -0,7       | 8,0                                               | 6,6        | 9,6        |
| Härryda      | 17,9                                                                           | 23,0        | 12,5        | 11,6                                                     | 10,0       | 14,8       | 7,1                                               | 7,0        | 7,1        |
| Eslöv        | 17,9                                                                           | 22,5        | 12,9        | 8,5                                                      | 6,7        | 12,0       | 7,9                                               | 6,9        | 9,0        |
| Växjö        | 17,9                                                                           | 22,6        | 12,8        | 2,0                                                      | 1,3        | 3,2        | 6,7                                               | 6,6        | 6,8        |
| Sollentuna   | 17,9                                                                           | 23,1        | 12,5        | 10,6                                                     | 9,7        | 12,3       | 5,2                                               | 6,1        | 4,2        |
| Kiruna       | 17,8                                                                           | 22,6        | 12,1        | 8,1                                                      | 7,3        | 10,0       | 7,7                                               | 7,4        | 8,0        |
| Tyresö       | 17,8                                                                           | 24,1        | 11,4        | 9,7                                                      | 8,4        | 12,6       | 4,3                                               | 4,3        | 4,3        |
| Boden        | 17,8                                                                           | 22,9        | 12,3        | -0,7                                                     | -0,8       | -0,5       | -2,1                                              | -1,2       | -3,0       |
| Hallsberg    | 17,6                                                                           | 21,1        | 13,4        | 1,2                                                      | 0,3        | 3,0        | 0,1                                               | 0,8        | -0,8       |
| Arboga       | 17,6                                                                           | 21,9        | 12,5        | 3,4                                                      | 0,9        | 8,9        | -0,2                                              | 0,0        | -0,5       |
| Tibro        | 17,6                                                                           | 22,8        | 11,4        | -4,8                                                     | -5,5       | -3,2       | 3,1                                               | 3,5        | 2,5        |
| Kungsör      | 17,4                                                                           | 22,4        | 11,8        | -4,6                                                     | -4,3       | -5,2       | -0,5                                              | -2,5       | 1,8        |
| Avesta       | 17,3                                                                           | 21,8        | 12,2        | 3,0                                                      | 1,6        | 6,0        | 0,0                                               | -1,4       | 1,5        |
| Kävlinge     | 17,3                                                                           | 22,0        | 12,2        | 9,6                                                      | 8,2        | 12,5       | 7,0                                               | 6,8        | 7,1        |
| Mjölby       | 17,0                                                                           | 21,5        | 11,8        | 0,9                                                      | 0,5        | 1,9        | 3,7                                               | 2,4        | 5,2        |
| Tranås       | 16,9                                                                           | 21,4        | 11,8        | -0,6                                                     | -1,2       | 0,7        | 3,3                                               | 2,5        | 4,2        |
| Ronneby      | 16,9                                                                           | 21,0        | 12,2        | 0,4                                                      | -1,1       | 3,6        | 1,0                                               | 0,4        | 1,8        |
| Umeå         | 16,9                                                                           | 21,1        | 12,3        | 3,4                                                      | 2,4        | 5,2        | 5,0                                               | 5,7        | 4,3        |
| Forshaga     | 16,8                                                                           | 20,4        | 12,8        | 1,9                                                      | -0,8       | 7,0        | -1,1                                              | -0,9       | -1,4       |
| Luleå        | 16,8                                                                           | 21,5        | 11,6        | 6,3                                                      | 4,5        | 10,3       | 4,3                                               | 4,9        | 3,5        |

| Kommun        | Den totala<br>entreprenörskapsnivån<br>som andel (%) av<br>sysselsättning 2008 |      |         | Förändring (%) av<br>totalt entreprenörskap<br>2004-2008 |      |         | Förändring (%) av<br>sysselsättning 2004-<br>2008 |      |         |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------|------|---------|----------------------------------------------------------|------|---------|---------------------------------------------------|------|---------|
|               | Totalt                                                                         | Män  | Kvinnor | Totalt                                                   | Män  | Kvinnor | Totalt                                            | Män  | Kvinnor |
| Vänersborg    | 16,7                                                                           | 21,3 | 11,7    | -0,5                                                     | 0,3  | -2,0    | -0,7                                              | 0,0  | -1,6    |
| Staffanstorps | 16,7                                                                           | 21,9 | 11,3    | 5,0                                                      | 4,0  | 7,2     | 3,9                                               | 4,0  | 3,9     |
| Uddevalla     | 16,7                                                                           | 21,7 | 11,3    | 6,9                                                      | 4,9  | 11,1    | 5,8                                               | 6,3  | 5,3     |
| Huddinge      | 16,6                                                                           | 22,1 | 10,8    | 11,8                                                     | 10,1 | 16,0    | 7,2                                               | 9,3  | 5,2     |
| Halmstad      | 16,5                                                                           | 21,5 | 11,2    | 3,2                                                      | 2,5  | 4,7     | 6,0                                               | 5,9  | 6,1     |
| Sundsvall     | 16,5                                                                           | 21,5 | 11,1    | 2,5                                                      | 1,4  | 4,8     | 1,8                                               | 1,7  | 1,9     |
| Lund          | 16,4                                                                           | 20,6 | 12,1    | 8,2                                                      | 7,1  | 10,2    | 7,6                                               | 8,4  | 6,8     |
| Olofström     | 16,4                                                                           | 21,0 | 10,9    | -4,8                                                     | -2,4 | -10,1   | -3,6                                              | -4,4 | -2,7    |
| Svedala       | 16,4                                                                           | 21,4 | 11,1    | 0,6                                                      | -1,4 | 4,8     | 3,9                                               | 2,3  | 5,6     |
| Nykvarn       | 16,3                                                                           | 21,7 | 10,4    | 3,1                                                      | 2,3  | 5,2     | 5,9                                               | 6,0  | 5,7     |
| Sigtuna       | 16,1                                                                           | 20,5 | 11,4    | 14,1                                                     | 12,1 | 18,1    | 5,9                                               | 6,6  | 5,2     |
| Timrå         | 16,1                                                                           | 20,4 | 11,4    | 5,5                                                      | 2,6  | 11,6    | 1,2                                               | 1,1  | 1,3     |
| Trelleborg    | 16,1                                                                           | 20,2 | 11,8    | 4,1                                                      | 1,3  | 9,7     | 6,7                                               | 5,4  | 8,1     |
| Karlstad      | 16,1                                                                           | 20,5 | 11,4    | 4,4                                                      | 4,5  | 4,3     | 5,1                                               | 5,3  | 4,9     |
| Mariestad     | 16,1                                                                           | 21,1 | 10,5    | -1,1                                                     | 1,0  | -5,5    | -0,1                                              | -0,5 | 0,2     |
| Kristinehamn  | 16,1                                                                           | 20,6 | 11,0    | 3,4                                                      | 3,5  | 3,4     | 1,6                                               | 0,2  | 3,1     |
| Håbo          | 16,1                                                                           | 20,6 | 11,2    | 5,5                                                      | 0,3  | 17,6    | 2,8                                               | 1,8  | 3,8     |
| Karlshamn     | 16,1                                                                           | 20,3 | 11,2    | 0,8                                                      | -1,0 | 4,7     | 0,4                                               | 0,8  | -0,1    |
| Nyköping      | 15,9                                                                           | 20,0 | 11,4    | 6,9                                                      | 2,9  | 15,5    | 4,7                                               | 4,5  | 4,9     |
| Uppsala       | 15,7                                                                           | 20,4 | 11,0    | 5,0                                                      | 3,3  | 8,5     | 5,8                                               | 5,9  | 5,7     |
| Kalmar        | 15,6                                                                           | 20,0 | 10,8    | 3,1                                                      | 4,4  | 0,5     | 5,6                                               | 6,0  | 5,2     |
| Helsingborg   | 15,6                                                                           | 19,6 | 11,3    | 5,6                                                      | 4,0  | 8,6     | 6,7                                               | 6,7  | 6,8     |
| Borås         | 15,5                                                                           | 20,4 | 10,2    | 1,2                                                      | 1,3  | 1,0     | 4,9                                               | 5,6  | 4,2     |
| Katrineholm   | 15,5                                                                           | 18,8 | 11,7    | -0,5                                                     | -0,6 | -0,3    | 3,1                                               | 3,5  | 2,7     |
| Hällefors     | 15,4                                                                           | 19,2 | 11,0    | 1,4                                                      | -0,7 | 5,8     | -5,3                                              | -4,8 | -5,8    |
| Karlskrona    | 15,4                                                                           | 20,2 | 10,1    | 4,5                                                      | 3,3  | 7,0     | 2,8                                               | 2,9  | 2,6     |
| Solna         | 15,3                                                                           | 19,3 | 11,1    | 22,2                                                     | 19,5 | 27,6    | 15,8                                              | 17,0 | 14,6    |
| Köping        | 15,3                                                                           | 18,7 | 11,3    | -0,1                                                     | -2,3 | 4,6     | 0,4                                               | -0,4 | 1,4     |
| Haninge       | 15,3                                                                           | 19,9 | 10,2    | 13,8                                                     | 10,6 | 21,3    | 3,9                                               | 5,4  | 2,4     |
| Motala        | 15,2                                                                           | 19,5 | 10,2    | 1,3                                                      | -0,5 | 5,5     | 0,6                                               | 1,2  | -0,1    |
| Filipstad     | 15,1                                                                           | 19,6 | 10,3    | -3,6                                                     | -4,2 | -2,4    | -1,5                                              | -2,5 | -0,2    |
| Upplands-Bro  | 15,1                                                                           | 19,8 | 10,1    | 16,1                                                     | 16,9 | 14,3    | 5,0                                               | 5,5  | 4,4     |
| Ale           | 15,1                                                                           | 19,6 | 10,1    | 9,1                                                      | 7,6  | 12,6    | 4,6                                               | 4,1  | 5,1     |
| Partille      | 15,1                                                                           | 20,0 | 10,0    | 5,1                                                      | 2,4  | 11,2    | 4,4                                               | 3,3  | 5,5     |
| Degerfors     | 15,0                                                                           | 18,6 | 10,6    | -3,1                                                     | -3,9 | -1,5    | -1,7                                              | -2,0 | -1,3    |
| Malmö         | 15,0                                                                           | 19,1 | 10,6    | 12,2                                                     | 9,8  | 17,0    | 10,2                                              | 11,3 | 9,1     |
| Salem         | 14,9                                                                           | 20,9 | 8,9     | 13,3                                                     | 13,9 | 11,9    | 4,2                                               | 6,2  | 2,2     |
| Jönköping     | 14,9                                                                           | 19,4 | 10,0    | 5,1                                                      | 4,2  | 7,1     | 6,3                                               | 6,6  | 6,0     |
| Sandviken     | 14,9                                                                           | 18,4 | 10,7    | 4,5                                                      | 2,6  | 8,6     | 1,7                                               | 0,5  | 3,1     |
| Botkyrka      | 14,8                                                                           | 20,2 | 8,7     | 12,9                                                     | 12,7 | 13,4    | 6,7                                               | 9,2  | 3,9     |
| Oskarshamn    | 14,8                                                                           | 18,7 | 10,3    | 1,1                                                      | -0,1 | 3,6     | 0,5                                               | -0,1 | 1,2     |
| Borlänge      | 14,8                                                                           | 18,6 | 10,5    | -1,1                                                     | -1,0 | -1,3    | 3,0                                               | 1,8  | 4,3     |
| Linköping     | 14,7                                                                           | 18,6 | 10,3    | 4,3                                                      | 4,0  | 4,7     | 5,1                                               | 5,9  | 4,2     |
| Hammarö       | 14,7                                                                           | 18,9 | 10,0    | 0,1                                                      | 2,9  | -5,2    | 1,8                                               | 0,7  | 3,1     |
| Ludvika       | 14,6                                                                           | 18,0 | 10,7    | 3,4                                                      | 2,1  | 6,1     | 1,2                                               | 1,3  | 1,0     |
| Södertälje    | 14,5                                                                           | 19,0 | 9,4     | 11,7                                                     | 10,7 | 14,1    | 3,7                                               | 4,9  | 2,3     |
| Skövde        | 14,5                                                                           | 18,4 | 10,2    | 4,4                                                      | 3,0  | 7,4     | 4,5                                               | 4,2  | 4,8     |
| Göteborg      | 14,4                                                                           | 18,3 | 10,2    | 12,1                                                     | 10,0 | 16,4    | 8,3                                               | 8,6  | 7,9     |
| Sundbyberg    | 14,4                                                                           | 18,5 | 10,0    | 17,3                                                     | 13,9 | 24,8    | 9,6                                               | 11,8 | 7,4     |
| Mölnadal      | 14,3                                                                           | 18,9 | 9,5     | 11,8                                                     | 8,0  | 20,8    | 6,0                                               | 5,9  | 6,1     |
| Örebro        | 14,2                                                                           | 18,8 | 9,5     | 4,8                                                      | 2,9  | 8,8     | 6,7                                               | 6,6  | 6,9     |
| Järfälla      | 14,2                                                                           | 18,2 | 9,9     | 9,0                                                      | 7,1  | 12,8    | 2,4                                               | 4,4  | 0,3     |
| Ästorp        | 14,1                                                                           | 17,8 | 9,8     | 3,6                                                      | 4,0  | 2,6     | 7,5                                               | 8,7  | 6,1     |
| Kumla         | 14,1                                                                           | 17,9 | 9,8     | -0,1                                                     | -2,6 | 5,5     | 5,0                                               | 5,8  | 4,1     |
| Bjuv          | 14,0                                                                           | 16,7 | 10,9    | 9,9                                                      | 1,5  | 29,2    | 4,2                                               | 3,4  | 5,1     |

| Kommun            | Den totala<br>entreprenörskapsnivån<br>som andel (%) av<br>sysselsättning 2008 |      |         | Förändring (%) av<br>totalt entreprenörskap<br>2004-2008 |      |         | Förändring (%) av<br>sysselsättning 2004-<br>2008 |      |         |
|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------|------|---------|----------------------------------------------------------|------|---------|---------------------------------------------------|------|---------|
|                   | Totalt                                                                         | Män  | Kvinnor | Totalt                                                   | Män  | Kvinnor | Totalt                                            | Män  | Kvinnor |
| Upplands<br>Väsby | 13,9                                                                           | 18,2 | 9,4     | 8,4                                                      | 4,4  | 17,6    | 1,0                                               | 1,9  | 0,0     |
| Finspång          | 13,8                                                                           | 17,0 | 10,0    | -2,5                                                     | -3,2 | -1,0    | -1,7                                              | -1,3 | -2,2    |
| Landskrona        | 13,8                                                                           | 16,8 | 10,3    | 5,3                                                      | 0,3  | 16,0    | 8,8                                               | 10,1 | 7,5     |
| Eskilstuna        | 13,6                                                                           | 17,3 | 9,5     | 6,7                                                      | 5,1  | 10,0    | 6,7                                               | 6,3  | 7,2     |
| Hofors            | 13,6                                                                           | 16,0 | 10,6    | 1,1                                                      | -0,5 | 4,1     | -0,7                                              | -1,8 | 0,7     |
| Norrköping        | 13,5                                                                           | 17,7 | 8,9     | 5,9                                                      | 5,5  | 6,9     | 5,3                                               | 5,2  | 5,5     |
| Västerås          | 13,3                                                                           | 17,0 | 9,2     | 4,0                                                      | 2,6  | 7,1     | 5,0                                               | 5,1  | 5,0     |
| Bromölla          | 13,2                                                                           | 16,5 | 9,5     | 2,5                                                      | -2,3 | 13,6    | -3,1                                              | -3,8 | -2,3    |
| Gävle             | 13,2                                                                           | 16,7 | 9,4     | 2,3                                                      | 0,5  | 6,0     | 4,7                                               | 5,4  | 3,9     |
| Älvkarleby        | 12,6                                                                           | 16,3 | 8,4     | 0,4                                                      | 4,0  | -6,7    | 2,4                                               | 2,1  | 2,8     |
| Hallstahammar     | 12,4                                                                           | 15,6 | 8,8     | 3,7                                                      | 2,3  | 6,6     | 0,7                                               | 1,4  | -0,2    |
| Trollhättan       | 12,1                                                                           | 15,6 | 8,2     | 5,4                                                      | 6,1  | 3,9     | 2,9                                               | 2,1  | 3,9     |
| Karlskoga         | 12,0                                                                           | 15,0 | 8,6     | 1,8                                                      | 1,5  | 2,6     | -0,2                                              | 0,4  | -0,8    |
| Burlöv            | 11,8                                                                           | 15,2 | 8,0     | 3,7                                                      | 1,3  | 9,0     | 6,7                                               | 7,8  | 5,6     |
| Surahammar        | 11,4                                                                           | 13,4 | 8,8     | 0,4                                                      | -3,6 | 8,8     | -3,3                                              | -2,9 | -3,7    |
| Fagersta          | 11,2                                                                           | 13,9 | 8,0     | 0,0                                                      | 2,5  | -4,9    | 2,4                                               | 3,0  | 1,7     |
| Oxelösund         | 7,8                                                                            | 9,0  | 6,4     | -10,0                                                    | -8,1 | -13,0   | -2,8                                              | -2,3 | -3,4    |

Källa: RAMS (Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik)